

Α/Π: 8/2026

Αθήνα, 24/06/2026

ΠΡΟΣ:

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΟΠΥΥ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

1. Υπουργό Υγείας
2. Γενικό Γραμματέα Υπηρεσιών Υγείας
3. Διεύθυνση Φαρμάκου ΕΟΠΥΥ
4. ΗΔΙΚΑ Α.Ε.

Θέμα: Αίτημα διευκρινίσεων σχετικά με την απαίτηση «Νοσοκομειακής Γνωμάτευσης» κατά την πρώτη συνταγογράφηση ερυθροποιητίνης

Αξιότιμοι κύριοι,

Με αφορμή την πρόσφατη ανακοίνωση σχετικά με την επικείμενη υποχρεωτική ηλεκτρονική έκδοση γνωματεύσεων φαρμάκων μέσω της Ηλεκτρονικής Συνταγογράφησης, θα θέλαμε να ζητήσουμε διευκρινίσεις αναφορικά με τη διαδικασία χορήγησης ερυθροποιητικών παραγόντων, όπου προβλέπεται ότι απαιτείται:

«Νοσοκομειακή Γνωμάτευση κατά την πρώτη συνταγογράφηση» και «Γνωμάτευση Ειδικότητας σε κάθε επόμενη συνταγογράφηση».

Η Ένωση Ιδιωτών Νεφρολόγων ΕΝ.Ι.Ν. εκπροσωπεί νεφρολόγους που ασκούν την ειδικότητά τους σε ιδιωτικά ιατρεία, Μονάδες Χρόνιας Αιμοκάθαρσης (ΜΧΑ), Μονάδες Τεχνητού Νεφρού και λοιπές δομές παροχής νεφρολογικών υπηρεσιών. Οι ιατροί αυτοί παρακολουθούν καθημερινά μεγάλο αριθμό ασθενών με χρόνια νεφρική νόσο και αποτελούν βασικό πυλώνα της νεφρολογικής φροντίδας στη χώρα, τόσο στις Μονάδες αιμοκάθαρσης όσο και στα ιδιωτικά τους ιατρεία. Σημειωτέον, όλοι οι ιδιώτες Νεφρολόγοι δεν εργάζονται σε Μονάδες αιμοκάθαρσης, αλλά αρκετοί εργάζονται μόνο στα ιδιωτικά τους ιατρεία.

Η συγκεκριμένη πρόβλεψη αφορά φάρμακα που χρησιμοποιούνται αφενός σε ασθενείς που υποβάλλονται σε αιμοκάθαρση (ενδοφλέβια ή υποδόρια), αφετέρου σε ασθενείς προ-τελικού σταδίου, που δεν υποβάλλονται σε αιμοκάθαρση (υποδόρια). Η εν λόγω ρύθμιση δημιουργεί εύλογα ερωτήματα τόσο ως προς την επιστημονική της τεκμηρίωση όσο και ως προς τις πρακτικές συνέπειες που ενδέχεται να επιφέρει για τους ασθενείς και τους θεράποντες ιατρούς.

1. Επιστημονική και κανονιστική τεκμηρίωση της απαίτησης

Παρακαλούμε να μας γνωρίσετε:

- ποια είναι η επιστημονική, κανονιστική ή διοικητική βάση βάσει της οποίας απαιτείται νοσοκομειακή γνωμάτευση αποκλειστικά για την αρχική έναρξη θεραπείας με ερυθροποιητίνη, ενώ για τη συνέχιση της ίδιας θεραπείας επαρκεί γνωμάτευση ειδικού νεφρολόγου ανεξαρτήτως του χώρου άσκησης της ειδικότητάς του.
- εάν η αλλαγή δραστικής ουσίας, εμπορικού σκευάσματος ή δοσολογικού σχήματος θεωρείται νέα έναρξη θεραπείας και συνεπώς απαιτεί εκ νέου νοσοκομειακή γνωμάτευση.

2. Ορισμός της έννοιας «Νοσοκομειακή Γνωμάτευση»

Παρακαλούμε να διευκρινιστεί ποιες δομές θεωρούνται επιλέξιμες για την έκδοση «νοσοκομειακής γνωμάτευσης».

Εάν οι Μονάδες Χρόνιας Αιμοκάθαρσης, μονάδες πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας, στις οποίες παρακολουθούνται συστηματικά χιλιάδες ασθενείς με τελικό στάδιο νεφρικής νόσου από εξειδικευμένους νεφρολόγους, εμπίπτουν ή όχι στην έννοια αυτή. Εάν ναι, ποιά είναι η πρόβλεψη για τους ασθενείς προ-τελικού σταδίου, που δεν υποβάλλονται σε αιμοκάθαρση, και επομένως δεν ανήκουν στη «δύναμη» κάποιας Μονάδας Χρόνιας Αιμοκάθαρσης. Και σε αυτή την περίπτωση, γιατί δεν εμπίπτουν στην έννοια αυτή τα ιδιωτικά ιατρεία, που επίσης είναι μονάδες πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας;

Στην περίπτωση που οι ΜΧΑ δεν θεωρούνται επιλέξιμες δομές, παρακαλούμε να διευκρινιστεί εάν ασθενείς που παρακολουθούνται αποκλειστικά σε ΜΧΑ θα πρέπει να παραπέμπονται σε νοσοκομειακά εξωτερικά ιατρεία αποκλειστικά και μόνο για την έκδοση της αρχικής γνωμάτευσης.

3. Συνέχεια της φροντίδας και ταλαιπωρία των ασθενών

Η απαίτηση νοσοκομειακής γνωμάτευσης για την αρχική χορήγηση δημιουργεί εύλογους προβληματισμούς ως προς:

- την αναγκαιότητα επιπλέον μετακίνησης των ασθενών,
- την επιβάρυνση των ήδη υπερφορτωμένων νοσοκομειακών εξωτερικών ιατρείων,
- τις πιθανές καθυστερήσεις στην έναρξη της θεραπείας,
- καθώς και το γεγονός ότι η γνωμάτευση ενδέχεται να εκδίδεται από ιατρό ο οποίος δεν είναι ο θεράπων και δεν γνωρίζει το ιστορικό του ασθενούς.

Θα ήταν χρήσιμο να αποσαφηνιστεί ποιο πρόσθετο όφελος για την ασφάλεια ή την ποιότητα της φροντίδας εξυπηρετεί η συγκεκριμένη διαδικασία.

4. Ζήτημα ισότιμης μεταχείρισης των ειδικών νεφρολόγων

Η πρόβλεψη αυτή φαίνεται να εισάγει διαφορετική μεταχείριση μεταξύ ιατρών που διαθέτουν την ίδια αναγνωρισμένη ειδικότητα και την ίδια επιστημονική επάρκεια. Για τον λόγο αυτό παρακαλούμε να μας γνωρίσετε:

- ποια είναι η νομική και επιστημονική βάση της διάκρισης μεταξύ ειδικών νεφρολόγων που υπηρετούν σε νοσοκομεία και ειδικών νεφρολόγων που ασκούν νόμιμα το επάγγελμα στον ιδιωτικό τομέα.
- Εάν υφίσταται νομοθετική ή κανονιστική διάταξη που αποδίδει διαφορετική αποδεικτική ή επιστημονική ισχύ σε γνωματεύσεις που εκδίδονται από ειδικούς ιατρούς ανάλογα με το εργασιακό τους καθεστώς.
- Για ποιο λόγο ένας ειδικός νεφρολόγος δύναται να παρακολουθεί, να αναπροσαρμόζει και να ανανεώνει τη θεραπεία επί σειρά ετών, αλλά δεν δύναται να λάβει την αρχική απόφαση έναρξης της θεραπείας αυτής.

5. Ζήτημα συμβατότητας με την αρχή της ισοτιμίας των ιατρικών γνωματεύσεων

Θα θέλαμε να επισημάνουμε ότι η απαίτηση έκδοσης «νοσοκομειακής γνωμάτευσης» αποκλειστικά από συγκεκριμένη κατηγορία ιατρών εγείρει σοβαρά ερωτήματα ως προς τη συμβατότητά της με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο που διέπει το κύρος και τη νομική ισχύ των ιατρικών γνωματεύσεων.

Ειδικότερα, σύμφωνα με την εγκύκλιο της Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Υγείας με αριθμό πρωτοκόλλου Υ1/Γ.Π.οικ.125915/17-09-2010, η οποία εκδόθηκε προς εφαρμογή του άρθρου 6 του Ν. 3627/2007 και των διατάξεων του άρθρου 5 του Ν. 3418/2005 (Κώδικας Ιατρικής Δεοντολογίας), προβλέπεται ρητώς ότι:

«Τα ιατρικά πιστοποιητικά και οι ιατρικές γνωματεύσεις, καθώς και οι ιατρικές συνταγές που εκδίδονται κατά τους νόμιμους τύπους έχουν το ίδιο κύρος και την ίδια νομική ισχύ ως προς τις νόμιμες χρήσεις και ενώπιον όλων των αρχών και υπηρεσιών, ανεξάρτητα από το αν εκδίδονται από ιατρούς που υπηρετούν σε Ν.Π.Δ.Δ. ή Ν.Π.Ι.Δ. ή ιδιώτες ιατρούς.»

Υπό το πρίσμα της ανωτέρω διάταξης, δημιουργείται εύλογο ερώτημα ως προς τη νομική βάση της απαίτησης για αποκλειστική έκδοση της αρχικής γνωμάτευσης από νοσοκομειακό ιατρό, δεδομένου ότι ο νομοθέτης έχει ρητώς κατοχυρώσει την ισοτιμία των ιατρικών γνωματεύσεων ανεξαρτήτως του εργασιακού καθεστώτος ή του φορέα στον οποίο υπηρετεί ο ιατρός.

Κατά συνέπεια, η συγκεκριμένη ρύθμιση φαίνεται να εισάγει διαφοροποίηση μεταξύ ιατρών της ίδιας αναγνωρισμένης ειδικότητας, παρά το γεγονός ότι οι γνωματεύσεις τους απολαύουν, κατά νόμο, του ίδιου κύρους και της ίδιας νομικής ισχύος.

Για τον λόγο αυτό παρακαλούμε να διευκρινιστεί:

1. Ποια ειδική νομοθετική ή κανονιστική διάταξη δικαιολογεί την παρέκκλιση από την ανωτέρω αρχή της ισοτιμίας των ιατρικών γνωματεύσεων.
2. Ποιοι λόγοι δημοσίου συμφέροντος, ασφάλειας των ασθενών ή επιστημονικής αναγκαιότητας επιβάλλουν την εν λόγω διαφοροποίηση.
3. Εάν έχει ζητηθεί σχετική γνωμοδότηση των αρμόδιων νομικών υπηρεσιών ή των επιστημονικών φορέων πριν από την υιοθέτηση της συγκεκριμένης πρόβλεψης.

6. Επιπτώσεις στην ελεύθερη επιλογή θεράποντος ιατρού και στην άσκηση της ειδικότητας

Η υπό εξέταση ρύθμιση δημιουργεί επίσης εύλογους προβληματισμούς ως προς τις συνέπειές της στην ελεύθερη επιλογή θεράποντος ιατρού από τους ασφαλισμένους και στην ισότιμη άσκηση της ειδικότητας της Νεφρολογίας.

Συγκεκριμένα, όταν η έκδοση της αρχικής γνωμάτευσης επιτρέπεται μόνο σε νοσοκομειακούς ιατρούς ή σε ιατρούς που συνδέονται με νοσοκομειακές δομές, οι ασθενείς που παρακολουθούνται από ιδιώτες νεφρολόγους υποχρεώνονται να απευθυνθούν σε άλλον ιατρό αποκλειστικά για τη λήψη της απαιτούμενης γνωμάτευσης.

Η πρακτική αυτή:

- παρεμβάλλει τρίτο ιατρό μεταξύ ασθενούς και θεράποντος ιατρού,
- διακόπτει τη συνέχεια της φροντίδας,
- περιορίζει στην πράξη το δικαίωμα του ασθενούς να λαμβάνει ολοκληρωμένη φροντίδα από τον ιατρό της επιλογής του,
- και δημιουργεί σημαντικό επαγγελματικό μειονέκτημα για τους ιδιώτες νεφρολόγους, οι οποίοι αποκλείονται από ένα ουσιώδες τμήμα της θεραπευτικής διαδικασίας παρά το γεγονός ότι διαθέτουν την ίδια αναγνωρισμένη ειδικότητα, τις ίδιες επιστημονικές γνώσεις και την ίδια νομική ευθύνη έναντι των ασθενών τους.

Επιπλέον, η υποχρεωτική παραπομπή των ασθενών σε νοσοκομειακούς ιατρούς για την έκδοση της αρχικής γνωμάτευσης δύναται να λειτουργήσει ως μηχανισμός έμμεσης μετακίνησης ασθενών από τον ιδιωτικό προς τον δημόσιο τομέα ή προς ιδιωτικά ιατρεία ιατρών που διαθέτουν παράλληλα νοσοκομειακή ιδιότητα, χωρίς να προκύπτει σαφές επιστημονικό ή κλινικό όφελος για τον ασθενή.

Για τον λόγο αυτό παρακαλούμε να διευκρινιστεί εάν έχει προηγηθεί αξιολόγηση των επιπτώσεων της συγκεκριμένης ρύθμισης στην ελεύθερη επιλογή θεράποντος ιατρού, στην ισότιμη μεταχείριση των ειδικών νεφρολόγων και στην εύρυθμη λειτουργία των νεφρολογικών υπηρεσιών της χώρας.

7. Ζητήματα ιατρικής ευθύνης και ιατρικής δεοντολογίας

Η προβλεπόμενη διαδικασία δημιουργεί επιπλέον ερωτήματα σχετικά με την ιατρική ευθύνη και τη δεοντολογική βάση έκδοσης της αρχικής γνωμάτευσης.

Στην περίπτωση που ο ασθενής παρακολουθείται συστηματικά από ιδιώτη νεφρολόγο ή από νεφρολόγο Μονάδας Χρόνιας Αιμοκάθαρσης και παραπέμπεται σε νοσοκομειακό ιατρό αποκλειστικά για την έκδοση της απαιτούμενης γνωμάτευσης, ανακύπτουν εύλογα ερωτήματα:

- Ποιος ιατρός φέρει την ουσιαστική ευθύνη της απόφασης έναρξης της θεραπείας;
- Ποιος θεωρείται θεράπων ιατρός για τη συγκεκριμένη πράξη;
- Ποια είναι η έκταση της ευθύνης του ιατρού που υπογράφει τη γνωμάτευση χωρίς να έχει παρακολουθήσει διαχρονικά τον ασθενή;

- Επαρκεί η απλή επίδειξη εργαστηριακών εξετάσεων ή προηγούμενων ιατρικών εγγράφων για την ανάληψη της ευθύνης έκδοσης γνωμάτευσης;

Επιπλέον, η υποχρεωτική έκδοση γνωμάτευσης από ιατρό ο οποίος δεν έχει αναπτύξει θεραπευτική σχέση με τον ασθενή και δεν έχει την πλήρη γνώση του ιστορικού, της πορείας και των ιδιαιτεροτήτων της περίπτωσης του ενδέχεται να δημιουργεί ζητήματα συμβατότητας με τις θεμελιώδεις αρχές της ιατρικής δεοντολογίας, σύμφωνα με τις οποίες κάθε ιατρική πράξη και γνωμάτευση πρέπει να βασίζεται σε επαρκή προσωπική εκτίμηση του ασθενούς και σε πλήρη γνώση των σχετικών κλινικών δεδομένων.

Για τον λόγο αυτό παρακαλούμε να διευκρινιστεί εάν έχει εξεταστεί το ζήτημα της επαγγελματικής και νομικής ευθύνης των ιατρών που καλούνται να εκδίδουν τέτοιες γνωματεύσεις και ποια είναι η θέση του ΕΟΠΥΥ ως προς την επάρκεια της κλινικής τεκμηρίωσης που απαιτείται για την υπογραφή τους.

8. Αίτημα επανεξέτασης

Η ΕΝ.Ι.Ν. θεωρεί ότι κάθε μέτρο που αφορά τη συνταγογράφηση φαρμάκων θα πρέπει να υπηρετεί πρωτίστως την ασφάλεια των ασθενών, τη συνέχεια της φροντίδας και την ορθολογική αξιοποίηση των διαθέσιμων υγειονομικών πόρων, χωρίς να δημιουργεί αδικαιολόγητα εμπόδια στην πρόσβαση των ασθενών στη θεραπεία τους ή διαφοροποιήσεις μεταξύ ιατρών της ίδιας ειδικότητας.

Η ΕΝ.Ι.Ν. θεωρεί ότι η έκδοση ιατρικής γνωμάτευσης δεν μπορεί να αποτελεί απλή διοικητική διαδικασία, αλλά συνιστά αυτοτελή ιατρική πράξη η οποία συνεπάγεται επιστημονική κρίση, προσωπική ευθύνη και δεοντολογικές υποχρεώσεις του υπογράφοντος ιατρού. Η ιατρική ευθύνη και η επιστημονική επάρκεια απορρέουν από την αναγνωρισμένη ειδικότητα και όχι από τη σχέση εργασίας του ιατρού με συγκεκριμένο φορέα. Ως εκ τούτου, οποιοσδήποτε περιορισμός στην έκδοση γνωματεύσεων από ειδικούς νεφρολόγους θα πρέπει να τεκμηριώνεται από σαφείς λόγους δημοσίου συμφέροντος, ασφάλειας των ασθενών ή επιστημονικής αναγκαιότητας. Διαφορετικά, δημιουργείται αδικαιολόγητη διάκριση μεταξύ ιατρών της ίδιας ειδικότητας και στρέβλωση της ελεύθερης επιλογής θεράποντος ιατρού από τους ασφαλισμένους.

Επιπλέον, η προτεινόμενη ρύθμιση, πέραν των πρακτικών δυσχερειών που δημιουργεί για ασθενείς και ιατρούς, εγείρει ζητήματα συμβατότητας με την αρχή της ισοτιμίας των ιατρικών γνωματεύσεων, της ελεύθερης επιλογής θεράποντος ιατρού, της ιατρικής ευθύνης και της ιατρικής δεοντολογίας. Για τους λόγους αυτούς ζητούμε την επανεξέταση της συγκεκριμένης πρόβλεψης και την εξασφάλιση ίσης μεταχείρισης όλων των ειδικών νεφρολόγων ανεξαρτήτως του φορέα άσκησης της ειδικότητάς τους.

Για τον λόγο αυτό παρακαλούμε για τις σχετικές διευκρινίσεις και, εφόσον η διάταξη βρίσκεται ακόμη στο στάδιο της οριστικοποίησης, για την επανεξέταση της απαίτησης περί υποχρεωτικής νοσοκομειακής γνωμάτευσης κατά την πρώτη συνταγογράφηση ερυθροποιητίνης.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για κάθε περαιτέρω διευκρίνιση ή συνεργασία επί του θέματος.

Με εκτίμηση,

Για το Διοικητικό Συμβούλιο,

Ο Πρόεδρος
Δημήτριος Κιρμιζής

Η Γενική Γραμματέας
Αθηνά Γόμπου